

Leszek Lewoc

Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej

Marek Legutko PTDE

Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej

Jak AI może wesprzeć szkolną lub akademicką praktykę oceniania

Abstrakt

Wprowadzenie

Sztuczna inteligencja (AI) trafia właśnie pod strzechy. Ścisłejsze byłoby stwierdzenie, że ogólnie dostępne stają się narzędzia umożliwiające świadome korzystanie z możliwości sztucznej inteligencji. Szerokie udostępnienie narzędzi typu ChatGPT, Midjourney otwiera możliwości do niedawna niedostępne dla większości z nas. Pierwsze kontakty autorów prezentacji z ChatGPT wywoływały zachwyt nad jego możliwościami w edukacji, dość szybko odkryliśmy jego ograniczenia, ale jednak ostatecznie dodaliśmy ChatGPT do palety narzędzi nauczyciela praktyka. Jak zatem AI może wesprzeć szkolną czy akademicką praktykę oceniania?

Czy ChatGPT może wspierać ocenianie kształtujące?

Uważamy, że głównym wyzwaniem w codziennej praktyce kształtującego oceniania jest brak czasu po stronie nauczyciela. Samo przygotowanie sprawdzianu, staranna ocena rozwiązań zadań zabiera tyle czasu, że może go zabraknąć do zaplanowania wykorzystania wyników oceny prac uczniów/studentów w dalszym kształceniu. Coś, co mogłoby być świetną podstawą oceniania formatywnego, w praktyce może ograniczać się jedynie do oceny sumatywnej. Jak ChatGPT może tu pomóc, co AI może wziąć na siebie? Przedstawimy kilka propozycji dla AI, zaczynając od ułożenia testu, przedstawienia oceny możliwych rozwiązań zadań w powiązaniu z wymaganiami podstawy programowej/sylabusa, automatyzacji oceny z wykorzystaniem „klucza” w formie zasad oceniania. Ale uwaga – wszystkie propozycje AI powinny być przez nauczycieli/akademików praktyków sprawdzane. Mogą pojawiać się błędy. Do wskazania przez AI spersonalizowanej ścieżki dalszego kształcenia już bardzo blisko. Czy już dziś możliwe jest takie partnerstwo nauczyciela/akademika praktyka z AI? Kto jest autorem takiej wizji – ChatGPT czy edukatorzy?

AI może wspierać przygotowanie, przeprowadzenie i analizę wyników egzaminów zewnętrznych (na początek egzaminów próbnych). Prawda czy fałsz?

To może coś więcej niż marzenia o trafności przygotowanych przez AI przykładów zadań egzaminacyjnych sprawdzających poziom realizacji podstawy programowej / uczelnianego sylabusu, o wyeliminowaniu subiektywności przy ocenianiu zadań egzaminacyjnych przez AI i rzetelnej informacji zwrotnej formułowanej przez AI. W czasie warsztatów budowaliśmy katalog pytań do AI dotyczących tego marzenia. Wykorzystaliśmy test złożony z autentycznych zadań egzaminu próbnego dla ósmoklasistów z roku 2021, skorzystaliśmy też z przygotowanych przez CKE zasad oceniania rozwiązań tych zadań. Po zapoznaniu ChatGPT z kluczami ocen zadań otwartych podaliśmy mu do oceny kilkadziesiąt odpowiedzi zadań otwartych i porównaliśmy z ocenami proponowanymi przez zaproszonych egzaminatorów.

Sztuka zadawania pytań AI

Zadawanie uczniom/studentom pytań, na które nauczyciel zna odpowiedź, to szkolna/uczelniana codzienność. Przyszłość edukacji to szukanie razem z uczniami/ze studentami, pytań, które warto zadać. AI może przygotować dla nas odpowiedzi, których autorstwo czasem trudno poznać. W wielu przypadkach jesteśmy skłonni przypisać autorstwo człowiekowi.

Integracja ChatGPT z Moodle

AI może pomóc w ocenianiu zadań testowych przede wszystkim temu nauczycielowi, który ma doświadczenie pracy w zdalnym trybie z ogólnie dostępną platformą e-learningową, taką jak Moodle. ChatGPT może ułożyć test spełniający zadane kryteria, test ten można eksportować do kursu Moodle i zaopatrzyć w opisy rozwiązań pochodzące od AI. W Moodle dostępna jest analityka wyników testu, którą mogą wzbogacić komentarze AI. Nie trzeba mieć przygotowania informatycznego, by zaprząć AI do wsparcia nauczyciela w ocenianiu. Takie przygotowanie przyda się w wykorzystaniu bardziej zaawansowanych rozwiązań, o których będzie mowa w naszej prezentacji.

Test Turinga (z wykorzystaniem Mentimetera)

Na zakończenie wystąpienia poprosimy o zaznaczenie, które z poniższych odpowiedzi na tytułowe pytania pochodzą od ChatGPT. Z którymi zgadzają się Państwo?

1. Dzięki AI nauczyciele mogą automatycznie oceniać testy z zadaniami zamkniętymi, co oszczędza czas i pozwala im skupić się na bardziej indywidualnym wsparciu uczniów.
2. AI może służyć wyeliminowaniu subiektywności przy ocenianiu zadań zamkniętych i w ten sposób przyczynić się do większej rzetelności wyników.
3. AI może analizować dane o uczniach i dostosowywać materiały edukacyjne oraz zadania do indywidualnych potrzeb i poziomu zaawansowania uczniów. To pozwala na bardziej personalizowane podejście do nauki i lepsze dopasowanie do umiejętności każdego ucznia.

4. AI może analizować wyniki uczniów i wskazywać na konkretne obszary, w których uczniowie mają trudności. Nauczyciele mogą wtedy skoncentrować swoje wysiłki na wyjaśnianiu tych trudnych zagadnień.
5. AI może dostarczać nauczycielom różnorodnych narzędzi i zasobów edukacyjnych, co ułatwia przygotowywanie lekcji i dostosowywanie materiałów do potrzeb uczniów.

Bibliografia

Konferencyjny padlet z czerwca 2023: (<https://2023.konferencja-ptde.org/pl/news/c/7/3>)

AI-Powered Quizzes: ChatGPT for Moodle | Quick Guide
(<https://www.youtube.com/watch?v=LyDveJ80lDo>)